

עלון זה מפרט מידע הנוגע לעובדים או מועמדים לקבלה לעבודה שהינם אנשים עם מוגבלות. המידע מוגש מטעם **נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות** במשרד המשפטים, הפועלת לקידום שוויון הזכויות של אנשים עם מוגבלות בישראל בכל תחומי החיים.

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח - 1998 סימן נקודת מפנה בתחום התעסוקה של אנשים עם מוגבלות. לפי הגדרת החוק, אדם עם מוגבלות הינו אדם עם לקות פיזית, נפשית או שכלית לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית, אשר בשלה מוגבל תפקודו באופן מהותי בתחום אחד או יותר מתחומי החיים העיקריים. חוק השוויון אוסר על הפליה של אנשים עם מוגבלות מחמת מוגבלותם: בקבלה לעבודה, במבדקי קבלה לעבודה, בתנאי עבודה, בקידום בעבודה, בהכשרה או בהשתלמות מקצועית, בפיטורין או בפיצויי פיטורין ובהטבות ותשלומים הניתנים לעובד בקשר לפרישה מהעבודה. אי מתן התאמות לצורך ביצוע התפקיד עלול להוות אף הוא הפליה בתעסוקה.

המעסיק חייב לספק עבור התאמות במקום העבודה או בתפקידך, אשר יסייעו לך להשתלב במקום העבודה באופן מיטבי ושוויוני. ההתאמות להן אתה זכאי יכולות לכלול התאמה של מבנה מקום העבודה, הציוד שבו, דרישות התפקיד, שעות העבודה, מבדקי קבלה לעבודה או לקידום בעבודה, הכשרה, הדרכה, נוהלי עבודה או חניה. לצורך קבלת התאמות יהיה עליך להצהיר על מוגבלות על פי הגדרת החוק ולהציג תעודות המעידות על כך.

החקיקה הקשורה לאיסור הפליה והתאמות חלה גם על המגזר הפרטי. מעסיק פרטי יכול לפנות למטה לשילוב אנשים עם מוגבלות במשרד העבודה והרווחה לשם קבלת סיוע במימון ההתאמות.

מעסיק במגזר הפרטי ובו 100 עובדים לפחות, יפעל לקידום ייצוג הולם של לפחות 3% אנשים עם מוגבלות בקרב העובדים. כמו כן, עליו למנות אחראי להעסקת אנשים עם מוגבלות שתפקידו להוות מוקד ידע מקצועי עבור המעסיק, לרכז את נוהלי העבודה מול הגופים המקצועיים ולהוות כתובת לפניות עובדים עם מוגבלות. אין חובה עליך כעובד לחשוף את מוגבלותך בפני המעסיק.

אם אתה/חש/ה כי הפלו אותך או פגעו באדם אחר בשל מוגבלותו - היחידה לפניות הציבור של נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות עומדת לרשותך. אנו נוכל לסייע לך ביעוץ ובמתן מידע אודות זכויותיך, תוך שמירה על סודיות. במקרה הצורך נוכל לטפל בפנייתך בכלים משפטיים, בין היתר באמצעות פנייה אל הגורם המפלה או באמצעות ייצוג בבתי המשפט, ללא תשלום.

איך לפנות אלינו?

פניות בנושא דיור, תעסוקה, הפליה בביטוח, חינוך פנאי ותחומי חיים נוספים:

עו"ד טובה רקנטי, טלפון: 02-5088037, דוא"ל: tovar@justice.gov.il

כמו כן, ניתן לפנות בפקס: 02-5088025. המענה ניתן בשפות עברית וערבית.

פרטים נוספים ניתן למצוא באתר האינטרנט של הנציבות: www.mugbaluyot.justice.gov.il

משרות רלוונטיות לאנשים עם מוגבלות, ניתן למצוא באתר עבודה נגישה: www.avodanegisha.org.il

קובץ נגיש ניתן למצוא באתר האינטרנט

מעסיק ציבורי (משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, חברות ציבוריות וכדו') מחויב לדאוג כי בקרב העובדים יהיה ביטוי הולם לייצוג אנשים עם מוגבלות. מעסיק גדול, מעל ל-100 עובדים, יפעל לייצוג הולם של לפחות 5% אנשים עם מוגבלות. לשם כך נקבע כי אדם עם מוגבלות הזכאי לייצוג הולם הינו אחד מאלו: (1) אדם שיש לו 40% נכות ומעלה - באישור גורם מוסמך; (2) אדם שיש לו 20% נכות ומעלה והוכר כזכאי לשיקום במוסד לביטוח לאומי, במשרד הביטחון, במשרד הבריאות, או במשרד הכלכלה; (3) אדם הזכאי לשכר מינימום מותאם. אין חובה על עובד לחשוף את מוגבלותו בפני המעסיק. במקום זאת, המוסד לביטוח לאומי יצליב בין נתוני העובדים במקום העבודה, לבין נתוני אנשים עם מוגבלות המוכרים למערכות השונות, על מנת ליידע את המעסיקים אם הם עומדים בדרישות החוק לייצוג הולם.

העדפה מתקנת היא אחת הדרכים למתן ייצוג הולם לאנשים עם מוגבלות. העדפה מתקנת פירושו כי בעת כניסה לשירות המדינה, בקידום בשירות או במהלך פיטורי צמצום, על המעסיק בשירות המדינה להעדיף מועמד או עובד עם מוגבלות משמעותית, שהוא כשיר לביצוע התפקיד ושכישוריו דומים לכישורי יתר המועמדים. על מנת להיות זכאי להעדפה מתקנת, עליך להציג עם הגשת המועמדות למשרה, אישור מגורם מוסמך על היותך אדם עם מוגבלות משמעותית.

הנך זכאי לקבל מנציבות שירות המדינה התאמה סבירה הנדרשת מחמת המוגבלות, על-מנת לאפשר לך לבצע את התפקיד, לקיים את מבדקי הקבלה לעבודה ובתהליכי הקידום בעבודה, לפי העניין. בעת הליכי מכרז, יש לסמן את הבקשה להתאמות במערכת הגיוס המקוונת בשדה המתאים, כמו כן יש לצרף את האישורים הנדרשים בלשונית "נספחים" במערכת הגיוס המקוונת.

כעובד הזקוק להתאמת מקום העבודה או להתאמת תפקידך בשל מוגבלות, עליך להגיש לממונה הישיר בקשה בצירוף אבחון מקצועי, שיעיד על- (א) מוגבלות; (ב) היות ההתאמה נדרשת עקב המוגבלות על-מנת לאפשר לך לבצע את תפקידך. כמו כן, עליך לציין בבקשתך האם פנית לגורמים אחרים כדי לקבל סיוע במימון ההתאמה, ומהו הסיוע הניתן לך. המשרד יבדוק את הבקשה ולאחר מכן יפעל למימון ההתאמה והתקנתה בהתאם להחלטתו.

בכל משרד ממשלתי ויחידת סמך, ימונה ממונה שוויון אשר ישמש כתובת למתן מידע על זכויות לעובדים עם מוגבלות, יפעל לקידום הטיפול בהתאמות נדרשות לעובדים עם מוגבלות לצורך שילובם הראוי בעבודה. ניתן למצוא את רשימת ממוני השוויון באתר נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות.

מעסיק רשאי לפרסם משרות שיהיו מיועדות לאנשים עם מוגבלות בלבד. בנוסף, מעסיק רשאי להעדיף אדם עם מוגבלות בקבלה למשרה אשר פתוחה לכל, על פני מועמדים אחרים בעלי כישורים דומים.

לתשומת לבך! בוודאי שזכותך להציע מועמדותך גם למשרות שאינן ייעודיות לאנשים עם מוגבלות.